

mobiliin saa. Tämän sitä ei varmaankaan uskalla toivoa, kun niin vähän lippujakin myytiin. Syy oli osaksi siinä että ne tänne lähetettiin liian myöhään ja myöskin se, että kirjallisuuskomitean jäsenillä on myöskin niin paljon sivutehtäviä, ettei ollut aikaa niiden kauppaamiseen, joskin on paljon välipitämätömyyden syytäkin.

Heinäkuun 26 p. aamuna olin täälläisellä rautatieasemalla katsomassa kun nuoria miehiä lähdettiin viemään harjoitusleirille. Osastomme jäsenen Matti Piilolan täytyi mennä huolimatta siitä että hän ei ole maan kansalainen. Ne kolme suomalaista poikaa, Alfred Joensuu, Setti Karo ja Emil Lampela, jotka ovat kärsineet vuoden vankeusrangaistuksen tämän kaupungin vankilassa, vietiin myös. Pojat oli pantu oikein käsirautoihin ja viety jo junaan ennemmin kuin toiset; ei kait uskottu heidän muuten mukana pysyvän. Kovin oli pojat kaivanneet oltuaan kokonaisen vuoden tuollaisessa pienessä nelikulmaisessa huoneessa. Heidän nykyisestä kohtalostaan ei vielä ainakaan ole tietoa.

Todellakin nurinkurinen tämä porvarillinen yhteiskunta; jos tapat jonkun ihmisen, rangaistaan sinua siitä; jos kieltäytydät ottamasta asetta murhataksesi toisen, rangaistaan siitäkin.

Kesäkuun tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille. ANNA WELJOLA 927 A St., Eureka, Cal.

ROCHESTER, WASH.

Koska en ole nähnyt Toverittarensa mitään täältä Rochesterista, päätin minäkin vähän siihen töhertää.

Tervehdys ensiksi kaikille Toverittaren lukijoille!

Ilmat ovat olleet kauniit ja aivan liiankin lämpimät ja sadetta ei tule vaikka melkein rukouksin.

..Häpeä on sanoa että paikkakunnallemme ei ole sosiaaliso-osasto eikä ihannellittoa. Syynä siihen on että enempi puoli ihmisistä on niitä niin kutsuttuja uskovaista. Pappi käy paikkakunnalla vähän väliä poimimassa ja antamassa "mokensia" niille, joiden päähän ei se vanhaan aikuteen pöty oikein takerru. Niinpä hän kävi täällä taas viime kuun 23 päivä ja oli paasanut hyvän saar-

lähiduttaja lopettaa työnsä Chicagossa, ovat rouvien lirat ohanneet ja vyötärösetkin sokelantaneet esiin kätkehtään ja chicalolaiset jälleen ansaitsevat tulla luetuiksi todellisten isänmaallisten joukkoon.—Mikäli työlläisten ihavuus tulee kysymykseen, niin ei se ainakaan johdu liioista herkuista vaan ennemminkin siitä halvasta ja yksipuolisesta posson ruuasta, mitä työlläisten kannattaa itse-
leen kustantaa.

Kymmenen käskyä nykyajan avioliitoille.

Pastori P. R. Knickerpocker, Los Angelesissa, Cal., on saarnannut ai-
neesta: "Kuinka vaimo voi pitää miehensä", ja saunten kokemustensa perusteella antaa pastori vaimoille seuraavat kymmenen käskyä:

1—Sinulla ei pidä olemalla muita miehiä kuin sinun oma aviomiehesi eikä sinun pidä muita miehiä silmäilemään.

2—Ei sinun pidä lyödä iäimän kotiasi halvannusmyynnin, klubin tai äänioikeustyön takia.

3—Ei sinun pidä esiintyä persikkana kadulla, omenana seuraelämässä ja sitruunana kotonasi.

4—Ei sinun pidä käyttäällä kallista hattuja ja hienoja puseroita silloin kuin miehesi käyttää viiden sentin sukkia ja kuluneita housuja.

5—Ei sinun pidä pelata kortilla rahan päältä eikä sinun myöskään pidä olla helmellevän maljan ystävä.

6—Sinun tulee hyväillä miestäsi kuten ennen lemmittyäsi ja miehesi on oleva sinun rakastajasi.

7—Ei sinun pidä nälviä miestäsi, poikaasi, tyttäresi tai palvelijaasi.

8—Sinun tulee sallia lasten tulla, sillä sinun kaunein nimesi on XITI.

9—Ei sinun pidä unhottaa rukouksia lastesi edestä eikä unhottaa kurittua heitä.

10—Ei sinun pidä kasvattaa lapsiasi valtakirjan kautta, vaan sinun tulee olla itse heidän äitinsä.

natekstin, jota en tahdo tässä mainita.

Tahdon huomauttaa Andrewia, joka kirjotti Astorian Sanomien kirjoitusta John Setulan auton kaatumisesta. Hän löydettiin meitä että Jesus auttaa, mutta pyydän ettei Andrew toimita Jesusta enää auttamaan, sillä se on nyt "too late". Auto on hyvässä kunnossa ja ajurit ovat myös pois ajasta, joten se pelastaja saa matkustaa sinne missä häntä eniten tarvitaan.

Meille tulee tänne puhuja Alfred Hautamäki tämän kuun 12—13 päivinä. Mennäänkö joukolla kuulemaan mitä hänellä on sanottavaa.

Koettakaapa nyt kirjottaa Toverittareen oikein joukolla. Kyllä minäkin puolestani taas kirjoitan kun pääsen hyvään alkuun.

Hauskaa kesän jatkaa vaan, toivoo—ELLEN.

SAN FRANCISCO, CAL.

Tämä San Francisco on omituinen kylä monestakin eri syytä. Ensiksi täältä ei ole koskaan kirjoituksia Toverittarensa, mikä on hyvin omituinen ilmiö. Kerran täällä valittiin jo kirjeenvaihtajaksi, mutta vähän se kuivui; kaksi lyhyttä kirjoitusta, ja sen päälle pitkä lepoaika. Toinen oli huvitoimikunnan päätös; päätettiin että kaikista suurimmista iltama- ja juhlatilaisuuksista pannaan Toverittarensa ilmoitus.

En ole vielä nähnyt minkäänlaista ilmoitusta Toverittarensa. Nyt taas tulee, ja on jo tiedossa monta arvokasta iltaa, joten lienee paikallaan niistä mainita.

Ensiksi täällä tulee olemaan suuret kaksipäiväiset syysjuhlat 1 ja 2 päivinä syyskuuta, arvokkaalla ohjelmalla ja hyvällä näyttökappaleella. Sitten tulee ompeluseuran myyjäiset syyskuun aikana. Ompeluseuran kokoukset on joka keskiviikkolilta osaston huoneustossa. Sitten tulee Alaskan paikoin tulla-juhlat ja monta muuta hauskaa iltaa.

Usein olen ajatellut että miksi me naiset olemme niin ärettömän välinpitämättömiä meidän omaa lehteämme kohtaan, varsinkin täällä Lännellä. Idästä on paikkakuntakirjoituksia paljon enemmän kuin täältä. Mistä siihen on syy haettava? Ovatko idässä naiset enemmän toiminnaissa ja yhteistyössä mukana? Melkein pätee mieleeni vastata että: ovat! Ainakin se siitä näyttää. Meillä naisilla on raskas taakka kannettavana ja sitä kantamaan tarvitaan koko Amerikan suomalaiset työllänsäiset. Herätäänkö täällä Lännelläkin näkemään se asema missä me todella olemme. Jos missään niin kyllä täällä San Franciscossa niin pitäisi nousta vantimaan naisten oikeuksiin ja tulla mukaan yhteistyöhön. Joukkolma me voittame ja yksilönä me sorrhume.—SISKO.

TACOMA, WASH.

Tacomassa on ollut innostusta kaikkeen toimintaan naisten puolelta, vaan nyt se on loppunut. Ei saada kirjeenvaihtajaa Toverittarelle, vaikka kuinka yritettäisiin. Ei ole kenelläkään halua siihen. Onkohan se tehtävä kaikkein mielestä niin vaikea, että ei uskalleta ottaa, vaan onkohan siihen joku toinen syy? Syy ei kuitenkaan pitäisi olla siinä että ei tykkäät Toverittarensa enään, sillä se on nyt juuri toimitettu niin kuin se pitääkin olla. Siinä on kirjoituksia kaikelta alalta. Se on nyt puoluelehti, jota se ei ole ennen paljoakaan ollut.

Usein kuulee sanottavan, että siinä ei ole mitään lukemista nyt, ja että ei viitsi edes katsoakaan koko lehtiä.

Silloin kuin Toveritar perustettiin, etkös se ollut määränä, että sen kautta tehdään agitatsioonia naisten keskuudessa? Eihän sitä perustettu miksiäkään romaanilledeksi, jollaise-
na sen usea nainen haluaisi olemaan. Romaaneja voidaan lukea muutenkin kuin lehdien palstoilta. Opetusta me naiset tarvitsemme sosialismissa, että oppisimme puolustamaan itseämme ja vaatimaan oikeuksiamme, joita meiltä aina rajoitetaan.

Toinen kysymys on: miksi se innostus osaston toimintaankin on nyt juuri loppunut? Ei saada huvitoimikuntaa valituksi ollenkaan, kun

naiset ei tule kokouksiin, eikä sitä voida valita ainoastaan miehistä, kun siinä molempien toimintaa tarvitaan. Ei meillä ole aikaa veltoutteen. Meidän työme ei ole valmis vielä. Enemmän ja enemmän me olemme velvolliset toimimaan, pitääksemme osastomme hengissä, ja siihen täytyy vanhojen jäsenien ottaa osaa niukkaan kunnes saadaan uusia voimia.

Ompeluseura on myöskin levähtämässä, eikä ole tietoa vielä koska se alkaa toimimaan, vaan toivottavasti pian kuitenkin. Silloin kun näette Toverissa ilmoituksen, milloin on ensimmäinen ompeluseuran kokous, niin toivon, että kaikki Tacomassa suomalaiset naiset, tekin, jotka ette ole ennen ompeluseuraan kuuluneet, tulitte kokoukseen, ottamaan töitä tehdäkseen. Toimikaamme kaikin yhdessä, meidän kaikkien yhteiseksi hyväksi.

Ehkä ensi kokouksessa jo saamme kirjeenvaihtajan Toverittarelle, että ei siitä tarvitse turhaan hakea Tacomassa uutisia, sillä mielellämme te kaikkiin niitä luette kuitenkin.—HULDA ALLIN.

DULUTH, MINN.

Kerronpa yhtä ja toista täältä, koska täältä ei ole kovin usein kirjoituksia Toverittarensa. Eteenpäin sitä mennään täälläkin, vaikka hiljalleen. Ompeluseurala oli viimeinen kokous noin kaksi kuukautta sitten. Ensi kerran silloin minun tietääkseni naiset keskustelivat kokouksessaan. Kysymys oli päätetty ottaa keskusteltavaksi edellisessä kokouksessa, vaan asiaan ei oltu innostuneita; ainoastaan pari asiaan innostuneita koettiin pitää keskustelua yllä, mutta sittenhän siihen innostui joitakin toisiaakin. Näyttihän niitä olevan joukossa niitäkin, jotka olivat kysymykseen nähden vastenmielisellä kannalla ja kohauttelivat vain olkapäitään sille. Ajattelivat kaiketi olevansa niin tietoisia, ettei heidän kannata keskustella niin pienestä kysymyksestä kun: "Onko tarpeellista naisten ottaa osaa poliittikkaan." Seuraavalla kerralla päätettiin keskustella kysymyksestä: "Kumpi on asetettava etuillalle, koti vai poliittikka." Mutta kokouksen kokoonkutsua ei ole kuulunut eikä näkynyt. Viimeinen kokous keskusteluneen oli kai illanlupa nukkumiseen edellä.

Toverittaren levitys on myöskin ollut niin ja näin, vaikka asiantuntemuksen on ollut vallittuna, joka tosin viime kokouksessa myönnettiin eronneeksi. Suuren suunsoiton avulla on jolloinkin saatu tilatuksi Toverittaren erikolnumerota vapaasti levitettäväksi. Ilman innostusta, hiukan hymyillen on sitä sitten tarjottu yleisölle, kysyen: "Otatko akattaren vai?" — Nyt viimeisessä osaston kokouksessa valittiin kolmenhengen komitea myymään Toverin ja Toverittaren myyjäislippuja. Komiteaan saatiin kokolalla astaan innostuneita henkilöitä, nim. Ester Helmo, Kääriäinen ja Sireen. Toivon nyt ettei heitä sillä auttamattomalla välinpitämättömyydellä laimenneta ja masenneta, kuten tavallisesti. Sanoin, auttamattomalla, sillä siitä yleinen mieliala täällä näyttää kaikkiin asioihin nähden. Mutta en silti ole aivan toivoton. Täällä on paljon sellaisiakin, jotka ajattelevat vakavasti ja harkiten luokkamme asioista. Kyllä naisetkin oppivat yleisessä osastojen ja puolueen toiminnassa tarvitsematta mitään erikoista nais-agitatsioonia. Olen kuitenkin huomannut (en tiedä miksi eivät toiset ole), että naiset yleisesti istuvat tuppisuuna kun keskustellaan esim. osaston juoksevista asioista, ja jos joku uskaltakaan suunsa avata, heidän äänensä värähtelee ja esitys osottaa epävarmuutta ja hätäilyä. Ei siis olisi ollenkaan haitaksi, vaikka naiset yleensä keskustelisivat enemmän omluseuran kokouksissa-
kin kahvijuttujen ja muiden asemasta yleisistä kysymyksistä, jotka koskevat erikoisesti naisia, vaikka emme ajattele olevankaan mitään erikoista naiskysymystä. Kunhan vain ykkesimme ymmärtämään yhteisiä koko luokkamme kysymyksiä ilman miesten apua, niin meille selviäisi se seikka, että naisillekin on tarpeellista oppia ajattelemaan itse-

näisesti. Itsenäiseen ajatteeluun ja ajatustensa tulkitsemiseen oppii parhaiten sellaisissa kokouksissa, missä ei tunne itseään niin kovin pieneksi ja missä kysymykset eivät ole aina raskaita.

Nyt on kaikilla Työmiehen asiamiehillä Toverittarin saatavana, sekä myöskin muita puoluelehtiä. Tilitaampaan heiltä Toveritarta sekä muitakin lehtiä ja luetaan niitä. Jokaisen suomalaisen työlläisen pitäisi myöskin hankkia edes yksi Toverin ja Toverittaren myyjäislippu. Kantakaamme kortemme yhteiseen kekkoon oman asiamme hyväksi.

Toivon että ompeluseurakin taas edes syksyn tullen alkaa toimimaan oikein reippaasti. Kikapa tietää, vaikka se aika olisi hyvää lyhyt, jolloin saamme vapaasti toimia asiamme eteen. Työme on pientä, mutta kyllä siitäkin rakentuu muun pienen toiminnan avulla ainakin yksi kulmakivi siihen suureen, uuteen yhteiskuntarakenteeseen, joka on ker-
ran nouseva työväenluokan luomana. Heittäkää, toverit, menneisyyteen se yksilöpyyteiden adesajamien. Aikäämme ulfottako sulfta asiamme, jonka eteen meidän tulisi tehdä työtä. Olkoon tämä herätyshuutona. — Femia.

HOQUIAM, WASH.

Tulipalo. Viime sunnuntai-aamuna klo 2.30 syttyi tuli J. ja Kahdeksannen kadun kulmassa olevan rohdoskaupan perällä rappukäytävässä. Tuli sai alkunsa tuntemattomalla tavalla ja oli se vähällä polttaa koko korttelin J. ja I. kadun välillä. Palokunnan ja satojen vapaaehtoisten avustajain ankarilla ponnistuksilla saatiin tuli kuitenkin rajoitetuksi. Yksi perhe oli vähällä jäädä tulen uhriksi, mutta heidät pelasti palokunta akkunan kautta toisesta kerroksessa olevasta majatalosta (Rooming House). Enemmän vahinkoa se teki Grays Harbor Drug Store'lle, jonka varastea se tursi ja vesi vielä enemmän kuin tuli. Tov. Frank Vartio, jolla oli räätälihuone samassa rakennuksessa, joutui kuivamaan pukuja ja kankaista joita vesi jonkun verran tursi. Vakuutus korvannee kuitenkin vahingon.

Kova säikkerien jahti oli käynnissä Hoquiamissa viime lauantai-iltana. Poliisit kuskasivat pallohuoneista 50 tai 60 miestä poliisiasemalle. Kaikki siinä iässä olevat miehet, jolla ei ollut näyttää rekisterauskorttia, vietiin tutkittavaksi. Kuusi heistä pidätettiin paikallis "exemption" lautakunnan tutkittavaksi; toiset hankkivat rekisterauskorttinsa, joten he pääsivät vapaiksi.

Osaston kokouksessa viime torstaina oli vähän asioita. Tilittiin Toverin myyjäislippuista kestyneet rahat lähetettäväksi Astoriaan. Päätettiin lunastaa kaksi osaketta Toverista siitä summasta, joka on meidän osallemme tullut. Ei annettu haalla eräille tanssin opettajalle, joka sitä pyysi pannaakseen tanssikoulun pystyn. Tuomasimme, että sitä on enempi hahtaa meidän toiminnallemme kuin mitä siitä voisi olla hyötyä.

Hoquiamin näytelmäseura esittää luullakseni ensi sunnuntai-iltana kolminäytöksisen huvinäytelmän "Multa-
aatelia", kolmannen osan, "Maisteli Pöllönkorpi." Siis, jos haluatte viettää hauskan illan, niin saapukaa silloin haalle ja sitäpaitsi me olemme onnistuneet saamaan uusia näyttelijöitä aina idästä asti, niin sekun on jotakin uutta ja sitten siellä tanssitaan vielä lopuksi. Katsokaa lähemmin ilmoituksista.

Uutistenkirjottaja.

CREIGHTON MINE, ONT. CAN.

No, nyt sen ihmien vihdoinkin näette, että kyllä Creightonin postimestari lähettää preivit Toverittareen niinkuin muuhinkin maailman paikkoihin.

Akat eli naiset ovat ihan toisissaan uskoneet, että ei täältä saa lähetettyä kuin korkeintaan Vapautteen Sudburyyn. Minä olen nyt kuitenkin niin itsepänen, varsinkin kun saan luvan, että koetan minä, ja jos ei kuukauden tienoisiin näy mitään Toverittarensa, niin saapastelen postikonttoriin ja panen mestarin tili-
le uppiniskaisuudesta. Jos taas